

пк др Милан Миљковић, ванредни професор, председник,
др Божидар Форца, редовни професор, члан,
пк др Срђан Благојевић, редовни професор, ментор и члан.

Оцена докторске дисертације
студента Јасмине Андрић,
извештај, д о с т а в љ а . -

ВОЈНА АКАДЕМИЈА
Наставно-научно веће

Одлуком Наставно-научног већа Војне академије број 30/58 (акт Војне академије број 1169-131), именована је Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Јасмине Андрић, под називом: „Креирање теоријског модела безбедносне аналитике на примеру супротстављања тероризму“.

Након прегледа и свеобухватног разматрања докторске дисертације, а на основу члана 10. став 14. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације и промоцији доктора наука („Службени војни лист” бр. 7/24) и члана 14. став 1. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације („Службени војни лист” бр. 14/2022), Комисија подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДОКТОРАНДУ И ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1.1. Биографија докторанда

Кандидат Јасмина Андрић рођена је 13. марта 1989. године у Ријеци, Република Хрватска. Основну школу, а потом и језичку гимназију „Јосиф Панчић“ завршила је у Бајиној Башти са одличним успехом. Након чега је уписала Факултет безбедности Универзитета у Београду, смер науке безбедности. По завршетку основних академских студија уписала је мултидисциплинарне мастер студије при ректорату у Београду „Тероризам, организовани криминал и безбедност“ које је завршила у задатим роковима са просечном оценом 9,00.

Стручну праксу завршила је у фирми „Сигурност Врачар“ у сектору људских ресурса. Потом је почела да ради у „Истраживачком центру за одбрану и безбедност“ као истраживач и руководиоца обука. На тој позицији је била до 2018. године. Од 2018. године до данас запослена као уредник комерцијалног часописа и портала „Одбрана и безбедност“ чији издавач је Истраживачки центар за одбрану и безбедност. Паралелно са сталним запослењем, хонорарно је сарађивала са Факултетом за пословне студије и право универзитета Никола Тесла- Унион као предавач из области аналитике и безбедносне обраде података у оквиру наставног предмета стручна пракса за студенте четврте године смера безбедност у периоду од 2019 до 2026. године. Такође била је лиценцирани предавач од стране Министарства Унутрашњих послова и Министарства Државне управе и локалне

самоуправе од 2016 до 2018. године. У току 2021. године радила је и за дневни лист „Објектив“ као стручни колумниста.

Кроз досадашњи рад учествовала је на 12 пројеката од којих су само неки: „Заштита Београдске животне средине“ 2020. године, покровитељство Град Београд, „Екокултура“ 2020. године за Министарство културе и информисања РС, „Јавно против корупције“ 2021.године за Агенцију за спречавање корупције, „Библиотека тероризма“ 2021.године за ИЦОБ и Министарство културе и информисања РС, „Образовање за одрживи развој кроз практична упутства“ 2021.године за Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Такође учествовала је у више истраживања јавног мњења попут: Истраживања „Насиље и спорт“ – Удружење УСКОК- 2015. Истраживање интернетичке дистанце, насиља и насилног екстремизма који води ка тероризму у школама у Србији 2017/18 године, Истраживање о поновном увођењу војног рока у Србији, 2018 године.

У току 2022. године боравила је у Италији где је завршила аналитичку обуку под покровитељством Европске Уније за руковање „OSINT“ подацима и стекла међународни сертификат из ове области. У току 2024. године била је члан комисије за оцену медијских пројеката у Министарству информисања РС. Говори енглески, руски, шпански и норвешки језик на различитим нивоима.

Кандидат Јасмина Андрић је до сада објавила више стручних и научних радова и била коаутор на стручном приручнику „Безбедност у школама“, и учествовала на више националних и међународних научних конференција. Кандидат је 2019. године уписала докторске академске студије, студијски програм: Менаџмент у одбрани, на Војној академији Универзитета одбране у Београду и до јуна 2022. године је положио све предвиђене испите са просечном оценом 9,44 чиме је стекла услов за пријаву докторске дисертације.

Одлуком Сената Универзитета одбране број број 8/141 (акт број 27-358 од 17.11.2023. године) одобрен је рад на дисертацији под називом: „Креирање теоријског модела безбедносне аналитике на примеру супротстављања тероризму“

1.1. Подаци о докторској дисертацији

Докторска дисертација кандидата Јасмине Андрић под називом: „Креирање теоријског модела безбедносне аналитике на примеру супротстављања тероризму“ израђена је у обиму од 353 стране (308 страница текста и 45 страница прилога). Дисертација садржи 30 слика и 15 табела и 25 графикана. У формално-техничком погледу дисертација садржи: насловну страну, захвалницу, садржај, списак слика, списак табела, списак графикана, Увод, Теоријско-методолошки контекст проблема истраживања и три целине: Критику постојећег стања, Теоријски модел безбедносне аналитике и Приказ резултата истраживања, закључак, литературу и прилоге.

У попису литературе наведена су укупно 222 извора. Од тог броја, приближно 94 извора чине књиге, монографије, докторске и мастер дисертације, 63 извора односе се на научне и стручне чланке објављене у часописима, зборницима радова и на конференцијама, 31 извор чине закони, стратегије, доктринарна документа, приручници и

службени акти, док су 34 извора интернет извори, базе података и електронски ресурси међународних и националних институција.

Више од половине коришћених извора (приближно 120) потиче из периода од 2016. године до 2025. године, што указује на актуелност и савременост литературе, посебно у областима безбедносне аналитике, тероризма, полицијско-обавештајног модела, сајбер безбедности и међународне безбедности. Истовремено, у литератури су заступљена и класична теоријска дела из области студија безбедности, криминалистике, методологије научног истраживања и обавештајног рада, што доприноси теоријској утемељености рада. Структура литературе показује интердисциплинарни приступ истраживању, јер обухвата домаће и стране ауторе, научне радове, нормативне акте, међународне документе, као и релевантне електронске изворе и специјализоване базе података.

Прилози се састоје од четири целине које пружају увид у инструменте прикупљања података, псеудо код за базу података и шему могуће структуре Координационог центра за безбедносну аналитику.

2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Приликом одређења предмета истраживања, кандидат полази од чињенице да савремено безбедносно окружење карактеришу динамичне, комплексне и тешко предвидиве претње које захтевају континуирано прикупљање, обраду и анализу великог броја података. Савремене претње безбедности, а посебно тероризам као сложен и променљив облик политичког насиља, условиле су повећану потребу за развојем аналитичких капацитета у оквиру система националне безбедности. Кандидат закључује да постојећи облици аналитичког рада у сектору безбедности нису довољно теоријски обједињени, нити постоји јединствен модел безбедносне аналитике који би био применљив у различитим сегментима система безбедности.

Полазећи од наведене проблематике, кандидат уочава да се безбедносна аналитика у пракси најчешће посматра као оперативна и стручна делатност, док је њен теоријски и научни оквир недовољно развијен. Иако се аналитички процеси примењују у раду обавештајних, безбедносних, полицијских и других државних органа, у литератури не постоји довољно развијен и систематизован теоријски модел који би омогућио њихово ујединачено разумевање и примену. Посебно долази до изражаја потреба за моделом безбедносне аналитике који би био прилагођен супротстављању савременим претњама безбедности, пре свега тероризму.

На основу наведеног, кандидат прелиминарно одређује предмет научног истраживања као: „Модел безбедносне аналитике у супротстављању савременом тероризму“. Теоријским одређењем предмета истраживања врши анализу постојећих теоријских и практичних сазнања о безбедносној аналитици, обавештајном циклусу и савременом тероризму и предлаже општи теоријски модел безбедносне аналитике применљив у различитим сегментима система безбедности. Комисија сматра да је овако дефинисан предмет истраживања усаглашен са формулисаним проблемом истраживања и да у потребној мери одражава изнете ставове и радни наслов докторске дисертације.

Кандидат је операционализовао предмет истраживања кроз следеће чиниоце модела истраживања:

-Услови у којима се примењује модел безбедносне аналитике: представљају савремено безбедносно окружење које карактеришу сложене, динамичне и асиметричне претње безбедности. Кандидат истиче да су за савремене услове карактеристични савремени облици тероризма, дигитализација комуникација, глобална повезаност и повећан обим података који захтевају савремене аналитичке приступе и методе.

-Субјекти примене модела безбедносне аналитике: подразумевају субјекте система националне безбедности, пре свега обавештајне, безбедносне и полицијске службе, али и друге државне органе и институције које у свом раду користе аналитичке процедуре. Кандидат посебно истиче значај аналитичара као носилаца аналитичког процеса, њихово знање, искуство, методолошку оспособљеност и способност интерпретације прикупљених података.

-Циљеви развоја унапређеног модела: усмерени су ка изградњи јединственог и теоријски утемељеног модела безбедносне аналитике који ће омогућити ефикасније прикупљање, обраду, анализу и коришћење безбедносних података у процесу супротстављања тероризму и другим савременим претњама безбедности.

-Делатности унапређења модела безбедносне аналитике: обухватају теоријску систематизацију постојећих аналитичких сазнања, унапређење аналитичких процедура, примену научних метода у аналитичком раду, стандардизацију аналитичких процеса, као и развој аналитичких база података и савремених информационо-комуникационих решења.

-Ефекти примене модела безбедносне аналитике: односе се на повећање ефикасности аналитичког рада у сектору безбедности, бољу процену безбедносних изазова, ризика и претњи, унапређење способности предвиђања потенцијалних терористичких активности и јачање укупне способности система националне безбедности за супротстављање савременом тероризму.

Кандидат уочава да се, због сложености и ширине предмета истраживања, а уважавајући реална ограничења истраживања, предмет истраживања конкретизује на: (1) анализу безбедносне аналитике у оквиру система националне безбедности Републике Србије, уз осврт на упоредна искуства других држава и међународних организација; (2) анализу примене безбедносне аналитике у супротстављању савременом тероризму као једној од најзначајнијих претњи безбедности 21. века.

Предмет истраживања је интердисциплинарне природе и захтева познавање различитих научних области. Теоријски приступ истраживању првенствено се ослања на Науку безбедности, Војне науке, Криминалистику, Обавештајне студије и Менаџмент у безбедности. Поред наведеног, обухваћене су и области Методологије научног истраживања, Теорије организације, Информатике, Статистике, Политикологије и Социологије. Комисија констатује да је кандидат правилно и целовито одредио предмет истраживања докторске дисертације.

Кандидат циљеве истраживања усмерава на сагледавање суштине безбедносне аналитике као научно-стручне делатности и на креирање теоријског модела безбедносне аналитике који би био применљив у супротстављању савременом тероризму. Научни циљ истраживања остварен је кроз научну дескрипцију предмета истраживања са елементима научне класификације, научног објашњења и научне прогнозе.

Научна дескрипција огледа се у опису постојећих аналитичких процеса, обавештајног циклуса и постојећих модела аналитичког рада у сектору безбедности. Научна класификација се појављује у делу истраживања који се односи на систематизацију различитих врста аналитике, аналитичких метода и безбедносних појава које представљају предмет анализе. Научно објашњење односи се на утврђивање функционалне и структуралне повезаности елемената безбедносне аналитике, каузалних односа и веза, док се научна прогноза односи на предвиђање могућности примене предложеног модела у супротстављању савременим претњама безбедности, посебно тероризму.

Практични (друштвени) циљеви истраживања односе се на могућност примене резултата истраживања у раду субјеката система националне безбедности Републике Србије. Предложени модел безбедносне аналитике може допринети ефикаснијем аналитичком раду, бољем разумевању безбедносних појава и унапређењу способности државних органа за превенцију и супротстављање тероризму и другим савременим претњама безбедности.

Научна оправданост истраживања повезана је са потребом да се безбедносна аналитика теоријски уобличи као посебна област аналитичког и безбедносног деловања. До сада недовољно истражен предмет истраживања омогућава стварање новог фонда научних сазнања, чиме се унапређује теоријски оквир наука безбедности, обавештајних студија и аналитичких процеса у систему националне безбедности. Посебан допринос истраживања огледа се у покушају креирања општег модела безбедносне аналитике применљивог на различите безбедносне претње.

Друштвени значај истраживања огледа се у потреби савременог друштва за ефикаснијим и функционалнијим системом безбедности способним да одговори на сложене претње попут тероризма. У условима глобализације, дигитализације и све већег броја безбедносних изазова, развој аналитичких капацитета и унапређење аналитичког рада постају један од кључних предуслова за очување националне безбедности. На основу наведеног, може се закључити да је реч о оригиналној и научно оправданој идеји значајној за развој науке, њену практичну примену и унапређење система безбедности у целини.

3. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ИСТРАЖИВАЊА

На основу утврђеног предмета истраживања и његових чинилаца, као и постављених циљева истраживања, кандидат је формулисао хипотетички оквир истраживања који чине једна општа и четири посебне хипотезе. Генерална (општа) хипотеза истраживања гласи: *„Теоријски модел безбедносне аналитике садржи доктрину, односно потребна знања о секторима безбедности, процедуре рада аналитичара и стандарде у области безбедности, што се може приказати и проверити на примеру супротстављања савременом тероризму.“*

Генерална хипотеза проверава се кроз низ теоријски и емпиријски заснованих посебних хипотеза. Теоријски контекст истраживања структуриран је у складу са методолошким оквиром постављених хипотеза и индикатора за њихову проверу, чиме је омогућено паралелно сагледавање теоријских сазнања о безбедносној аналитици, аналитичким процедурама и савременом тероризму, као и емпиријских показатеља добијених анализом литературе, нормативних аката, стручних извора и ставова експерата из области безбедности.

Истраживањем су проверене четири посебне хипотезе, које гласе:

1.Знања, односно доктрина о секторима безбедности, представљају значајан део теоријског модела безбедносне аналитике;

2.Процедуре рада аналитичара представљају саставни део теоријског модела безбедносне аналитике;

3.Стандарди у области безбедности и аналитичког рада представљају значајан елемент теоријског модела безбедносне аналитике;

4.Теоријски модел безбедносне аналитике могуће је проверити и применити на примеру супротстављања савременом тероризму.

Посебне хипотезе проверавају се применом одговарајућих научних метода и техника истраживања. Прва посебна хипотеза проверава се анализом научне и стручне литературе, нормативне регулативе и ставова експерата из области безбедности. Друга посебна хипотеза проверава се анализом теоријских извора и ставова експерата о процедурама рада аналитичара у систему безбедности. Трећа посебна хипотеза проверава се анализом постојећих стандарда у области безбедности и њиховом компарацијом са критеријумима идентификованим током експертског испитивања. Четврта посебна хипотеза проверава се израдом и анализом модела безбедносне аналитике у супротстављању тероризму, уз примену савремених аналитичких и безбедносних база података.

Резултати истраживања су показали да су доктрина, аналитичке процедуре и стандарди међусобно повезани и да чине јединствен теоријски оквир безбедносне аналитике. Такође, предложени теоријски модел показао је применљивост у супротстављању савременом тероризму као једној од најсложенијих претњи безбедности савременог друштва. Потврђивањем посебних хипотеза потврђена је и општа хипотеза истраживања.

4. САДРЖАЈ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација под називом „Теоријски модел безбедносне аналитике на примеру супротстављања тероризму“ структурно је конципирана у три основна дела: теоријско-критички део, део који се односи на конципирање теоријског модела безбедносне аналитике и део који обухвата резултате истраживања. Рад обухвата увод, методолошки оквир истраживања, разраду теоријских и практичних аспеката безбедносне аналитике, емпиријско истраживање, закључна разматрања, литературу и прилоге.

У уводном делу рада дефинисан је проблем истраживања, предмет, циљеви, хипотезе, методолошки приступ, научни и друштвени значај истраживања, као и временско, просторно и дисциплинарно одређење предмета истраживања. Такође, образложен је ваљано појмовно-категоријални систем и дат преглед досадашњих научних сазнања из области безбедносне аналитике и супротстављања тероризму.

Први део – Критика постојећег стања

У првом делу дисертације анализира се постојеће стање у области безбедносне аналитике кроз теоријску и практичну анализу различитих облика аналитике у систему безбедности.

Прво поглавље односи се на теоријско одређење безбедносне аналитике. У оквиру овог поглавља разматрају се појам и развој аналитике, различити приступи безбедности, систем безбедности и појам безбедносне аналитике као посебне аналитичке делатности. Посебна пажња посвећена је системском приступу безбедности, секторском приступу безбедности и месту безбедносне аналитике у савременом систему националне безбедности.

Друго поглавље обухвата функционисање безбедносне аналитике у пракси. Анализирају се обавештајна аналитика, обавештајни циклус, процедуре обраде и анализе података, као и криминалистичка аналитика. Посебно се разматра Полицијско-обавештајни модел и његова примена у различитим државама, ОЕБС-у и Европској унији. У оквиру овог поглавља анализирају се и компаративна искуства Уједињеног Краљевства, Сједињених Америчких Држава, Европске уније и Републике Србије. Циљ првог дела дисертације јесте критичка анализа постојећих аналитичких приступа, идентификовање њихових предности и недостатака и утврђивање могућности за њихово интегрисање у јединствен модел безбедносне аналитике.

Други део – Теоријски модел безбедносне аналитике

Други део дисертације представља централни и оригинални научни допринос рада и односи се на конципирање теоријског модела безбедносне аналитике.

У првом поглављу овог дела разматрају се карактеристике и специфичности методе моделовања, као примарне методе истраживања примењене у овом делу рада, која ће послужити као основ за изградњу теоријског модела безбедносне аналитике.

Друго поглавље обухвата основе теоријског модела безбедносне аналитике. У оквиру овог поглавља анализирају се сектори безбедности (политички, војни, економски, друштвени и еколошки), процедуре рада аналитичара, Полицијско-обавештајни модел као модел аналитичког рада, методе и технике у безбедносној аналитици, као и стандарди и процеси стандардизације.

Посебан сегмент посвећен је структурираним аналитичким техникама, као што су анализа конкурентских хипотеза, структурни брејнсторминг, матрица унакрсног утицаја, провера кључних претпоставки и друге методе које се користе у савременој безбедносној аналитици.

У наставку се разматрају стандарди у појединим секторима безбедности, укључујући економску, еколошку, друштвену, политичку и војну безбедност, као и стандарди америчке обавештајне заједнице. Посебно се анализирају појмови знања и доктрине као основе безбедносне аналитике и разматра се организационо-функционални аспект доктрине безбедносне аналитике.

Завршни део овог сегмента дисертације односи се на примену теоријског модела безбедносне аналитике у супротстављању тероризму. Анализирају се тероризам као претња безбедности, процедуре супротстављања тероризму, стандарди, базе података, нормативни оквир, аналитички процеси и профил аналитичара. Посебна пажња посвећена је улози база података и савремених информационих технологија у процесу безбедносне аналитике.

Основни циљ другог дела дисертације је остварен креирањем интегрисаног теоријског модела безбедносне аналитике који обједињује секторски приступ безбедности, аналитичке процедуре, стандарде, методе, технике и савремене информационе системе.

Трећи део – Резултати истраживања

Трећи део дисертације односи се на приказ и анализу резултата теоријског и емпиријског истраживања.

У првом поглављу изводе се закључци о теоријској и практичној изграђености безбедносне аналитике на основу анализе домаће и стране литературе, нормативних аката, научних радова и компаративних искустава.

Друго поглавље обухвата резултате емпиријског истраживања спроведеног применом упитника за усмерени интервју и оцену теоријског модела безбедносне аналитике од стране посебно одабране групе експерата. У овом делу рада анализирају се ставови испитаника, врши дискусија резултата истраживања и доказују постављене хипотезе.

Посебно поглавље односи се на проверу теоријског модела безбедносне аналитике на примеру супротстављања тероризму, при чему се анализирају могућности практичне примене предложеног модела, улога база података и ефикасност интегрисаног аналитичког приступа у систему националне безбедности.

У закључку дисертације сумирани су резултати теоријског и емпиријског истраживања безбедносне аналитике као интегралног дела система националне безбедности. Кандидат полази од савремених теоријских схватања безбедности, посебно секторског приступа Копенхашке школе и концепта продубљења безбедности, указујући на сложеност савремених изазова, ризика и претњи. Посебна пажња посвећена је анализи стања у Републици Србији, при чему је утврђено да постојећи аналитички капацитети функционишу фрагментарно и без јединственог нормативног и организационог оквира. На основу анализе упоредне праксе, нормативних решења и резултата емпиријског истраживања, доказана је општа хипотеза да је могуће конципирати теоријски модел безбедносне аналитике који обједињује доктрину, процедуре рада аналитичара и стандарде безбедносне аналитике.

Посебно је истакнуто да предложени модел омогућава ефикасније супротстављање савременим безбедносним претњама, нарочито тероризму, кроз интеграцију података, координацију различитих сектора безбедности и подршку процесу стратешког одлучивања. Закључно, указано је на потребу институционализације и даљег развоја интегрисаног модела безбедносне аналитике у Републици Србији, као и на значај доношења адекватног нормативног оквира и наставка научних истраживања у овој области.

На крају дисертације дат је попис коришћене литературе и прилози који садрже инструменте истраживања, псеудо код базе података и предлог шеме могуће структуре Координационог центра за безбедносну аналитику.

5.ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација је остварила значајне научне и практичне резултате у области студија безбедности, посебно у домену безбедносне аналитике као интегралног дела система националне безбедности, ли и безбедносне аналитике као научне дисциплине безбедносних наука. Истраживањем је извршена свеобухватна теоријска анализа појма безбедности, развоја аналитике и савремених приступа безбедносној аналитици, уз критичко сагледавање постојећих модела у домаћој и страној теорији и пракси. Посебан резултат рада представља систематизација и повезивање различитих облика аналитике (обавештајне, криминалистичке, полицијско-обавештајне и других секторских аналитика) у јединствен теоријски оквир безбедносне аналитике.

Научни допринос имао је двоструки сегмент, од верификаторског до хеуристичког.

Први научни допринос дисертације јесте интерсубјективна научна анализа и критика недовољне развијености теорије безбедносне аналитике, с једне и, њене примене у пракси, која стратегијском нивоу управљања системом националне безбедности Републике Србије не обезбеђује јединствену спознају стања безбедности, већ њен сепаратни приказ.

Најзначајнији научни допринос дисертације огледа се у креирању оригиналног теоријског модела безбедносне аналитике, који обухвата доктрину, процедуре рада аналитичара, стандарде и секторски приступ безбедности. Модел је заснован на научним схватањима безбедности, савременим теоријским концептима и упоредној анализи праксе развијених држава и међународних организација, а прилагођен је потребама система националне безбедности Републике Србије. Научни допринос рада огледа се и у томе што је, по први пут у домаћој научној литератури, безбедносна аналитика разматрана као интегрисан и мултидисциплинаран систем намењен подршци стратешком нивоу одлучивања у систему националне безбедности Републике Србије.

Посебан научни допринос истраживања представља емпиријска провера предложеног теоријског модела безбедносне аналитике кроз анализу супротстављања тероризму као једној од најсложенијих савремених безбедносних претњи креирањем оригиналне базе података.

Резултати емпиријског истраживања, добијени применом усмерених интервјуа и експертске анализе, потврдили су научну заснованост, применљивост и оправданост предложеног модела. Истраживање је показало да интегрисани приступ безбедносној аналитици омогућава ефикасније прикупљање, анализу и размену података, брже препознавање безбедносних претњи и квалитетнију подршку процесу доношења одлука.

Дисертација има и значајан практични допринос, јер указује на потребу реформе и институционализације безбедносне аналитике у Републици Србији, као и на неопходност нормативног уређења ове области. Предложени модел може представљати основу за даљи развој јединственог система безбедносне аналитике, стандардизацију аналитичких процедура и унапређење сарадње између различитих субјеката система националне безбедности.

2. ОБЈАВЉЕНИ И САОПШТЕНИ НАУЧНИ РЕЗУЛТАТИ КОЈИ ЧИНЕ САСТАВНИ ДЕО ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Научни допринос докторске дисертације верификован је кроз радове објављене у домаћим часописима, тематским зборницима, на научно-стручним скуповима националног и међународног значаја, током концептуелизације истраживања, припреме за истраживање и реализације истраживања. Наведени радови које је кандидат објавио или припремио за објаву у највећем делу се ослањају на проблем и методе примењене у истраживању.

Објављени радови или радови прихваћени за објављивање који су повезани са садржајем докторске дисертације којима се доказује услов за одбрану докторске дисертације:

1) **Андрић Јасмина**, (2025), „*Научне базе и ОСИНТ подаци као извори података безбедносне аналитике у супротстављању тероризму*“. Безбедност, Београд: Министарство унутрашњих послова Републике Србије, год. 67, бр. 2, 2025, стр. 205–223. DOI: 10.5937/безбедност2502205A.(M51)

2) **Андрић Јасмина**, (2025), „*Потреба и могућност креирања теоријског модела безбедносне аналитике*“, Дипломатија и безбедност, Београд, год. 8, бр. 2, 2025, стр. 139–179. ISSN 2620-0333.(M51)

3) **Андрић Јасмина**, Благојевић Срђан, (2026), „*Критички осврт на тренутно стање безбедносне аналитике*“. Журнал за безбједност и криминалистику, Бања Лука (прихваћен за објављивање у 2026).(M52)

Објављени радови који су повезани са садржајем докторске дисертације:

1. Милош Тишма, **Јасмина Андрић**, (2018), „*Интеретничка дистанца, насиље и насилни екстремизам који води ка тероризму*“, у: Савремени проблеми и могућа решења стратегије и стратегијског менаџмента, монографија, Београд: Факултет за информационе технологије и инжењерство и Факултет за пословне студије и право, стр. 223–244, ИСБН 978-86-81088-06-7. (M44)

2. **Jasmina Andrić**, Nikola Stojić, Zlate Dimovski, (2020), *Challenges in implementing digital agenda for the Western Balkans on examples of Serbia and North Macedonia*, Thematic collection of Articles, „The Scope of Strategy of the European Union for the Western, Balkans“, Faculty of Business Studies and Law, Belgrade, стр. 293-313, ISBN 978-86-81088-34-0, COBISS.SR-ID 282584076. (M45)
4. **Jasmina Andric**, Milos Tisma, (2021) *New models of security analytics*, *International journal of economic and law*, Volume 11 | No. 33 [ISSN 2683-3409 (Online), Belgrade, page 27-40, UDC 303:351.86(497.11) Original scientific paper (M23).
5. **Јасмина Андрић**, Митар Ковач, (2021), „Савремени тероризам као претња безбедности“, Безбедност, Београд: Министарство унутрашњих послова РС, бр. 2, стр. 107–118.(M51)
6. Milos Tisma, **Jasmina Andric** (2021) *Importance of cyber security awareness and e-learning motivation for cyber security in reshaping the education*, *Journal of Information Systems & Operations Management*, Romanian-American University, Bucharest, Vol. 15.2, December 2021.(M23)
7. **Andrić Jasmina & Terzić Miroslav** (2023). „Intelligence cycle in the fight against terrorism with usage of OSINT data“. *International Journal of Information and Operations Management Education*. 17. 1-16.(M23)
8. **Андрић Јасмина** (2024), „Селекција безбедносних аналитичара“, у: Европа на раскрсници: управљање кризама, тематски зборник радова са међународног научног скупа, Београд: Универзитет „Унион – Никола Тесла“, Факултет за пословне студије и право, стр. 423–451.(M33)
9. **Андрић Јасмина**, (2025), „Аналитика еволуције стратегија националне безбедности после хладног рата“, у: Европа на раскрсници: да рата не буде, св. 2, тематски зборник, Београд: Универзитет „Унион – Никола Тесла“, стр. 29–47.(M33)
10. **Андрић Јасмина**, (Рад прихваћен, има две позитивне рецензије и биће презентован на тематском међународном научној скуп 5. јуна 2026), *Security Analysis of Key Challenges of the Independent Republic of Serbia*, Thematic collection of papers from the international scientific conference „Sociological, Identity and Security Challenges of the Independence of the Republic of Serbia“, Faculty of Business Studies and Law, Belgrade (Тематски зборник са међународног научног скупа биће предложен надлежном Матичном одбору Министарства за науку да га квалификује као M12, а радове аутора као M14).

7. ПОДАЦИ О ИЗВРШЕНОЈ ПРОВЕРИ НА ПЛАГИЈАРИЗАМ

На основу члана 10. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације и промоцији доктора наука („СВЛ”, бр. 7/2024) и Упутства о поступку провере на плагијаризам на Универзитету одбране у Београду (акт РУО, бр. 13-34 од 22. 3. 2024. године), Проректорат за НИД Универзитета одбране у Београду извршио је проверу на плагијаризам текста докторске дисертације под називом „Креирање теоријског

модела безбедносне аналитике на примеру супротстављања тероризму“ кандидата Јасмине Андрић и израдио Технички извештај о провери на плагијаризам (акт РУО, И бр. 17-66 од 24. 3. 2026. године).

Провера на плагијаризам је извршена коришћењем лиценцираног софтвера *iThenticate*. Израђени Технички извештај о провери на плагијаризам обезбедио је неопходне информације ради утврђивања да ли је докторска дисертација оригинална и у којој мери, да ли представља рад докторанда, да ли су и у којој мери испоштована академска правила цитирања, навођења извора и слично. Приликом предметне провере, утврђено је да се 9% текста (8743 од 99,041 речи) разматране докторске дисертације подудара са другим изворима. Подударања текста су настала из три разлога. Прво због штампарских грешака где се на појединим местима налази размак између знака навода и самог текста, те софтвер није препознао цитате иако су извори уредно наведени на крају цитата. Затим софтвер није препознао изворе и додатна појашњења наведена у фуснотама иако су извори такође наведени и трећи разлог чине табеле преузете из других извора где су извори наведени у самим табелама. Детаљнијим увидом на места подударања може се утврдити да су извори уредно наведени у референцама. Провером нису утврђене чињенице које указују на плагијаризам.

У Оцени оригиналности докторске дисертације (акт ИСИ бр.180-1 од 17.04.2026. године; акт ВА, Број 164-11 од 24. 4. 2026. године) ментор је анализом Техничког извештаја о провери на плагијаризам и провером утврђених подударања текста докторске дисертације кандидата, утврдио да је докторска дисертација оригинална, да резултати истраживања представљају резултат рада и допринос докторанда, те да су испоштована академска правила цитирања и навођења извора. Оригиналност докторске дисертације је позитивно оцењена и предложено је да се поступак за оцену и одбрану докторске дисертације може наставити. Ову оцену ментора потврдило је Наставно-научно веће Војне академије, својом одлуком број 30/58 (акт ВА Број 1169-131 од 4. 4. 2026. године).

8. ЗАКЉУЧАК

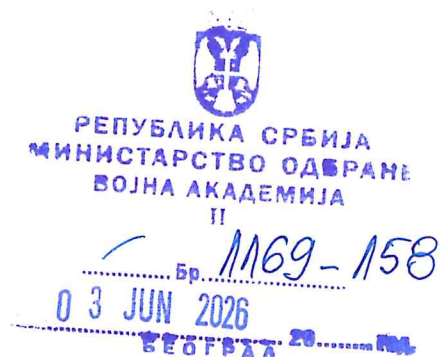
Комисија констатује да докторска дисертација кандидата под називом „Креирање теоријског модела безбедносне аналитике на примеру супротстављања тероризму“ представља сложену, теоријски добро утемељену и методолошки исправно конципирану научну студију. Актуелност истраживања огледа се у савременим изазовима, ризицима и претњама безбедности који захтевају интегрисан и мултисекторски аналитички приступ, како у теорији тако и у пракси система националне безбедности.

Кандидат је, у складу са научном замисли, квалитетно обрадио тему, структурно, садржајно и методолошки ускладио делове дисертације и на кохерентан начин повезао теоријске, нормативне и емпиријске аспекте истраживања. Посебно је наглашена способност кандидата да идентификује и анализира проблеме фрагментације безбедносно-аналитичких капацитета, као и да кроз научно утемељен приступ предложи интегрисани теоријски модел безбедносне аналитике. Током израде дисертације кандидат је показао висок ниво научне компетентности у примени савремених метода истраживања у области безбедносних наука и сродних дисциплина.

Докторска дисертација кандидата представља актуелан, оригиналан и научно релевантан допринос области безбедносних студија. На основу приказаних и научно верификованих резултата истраживања, констатује се да је дисертација израђена у складу са одобреном пријавом и постављеним циљевима истраживања. Комисија закључује да рад представља самостално научно дело у коме је доказана општа хипотеза и остварени постављени истраживачки циљеви, те да су се стекли услови за њену јавну одбрану. Комисија такође констатује да не постоје разлози за ограничење јавног увида у докторску дисертацију, нити за ограничење присуства на јавној одбрани.

На основу наведеног Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације предлаже да се овај Извештај и докторска дисертација кандидата ставе на увид јавности, а након завршеног увида поменути Извештај усвоји од стране Наставно-научног већа Војне академије и да се одобри усмена јавна одбрана.

У Београду, 01. 6. 2026. године

КОМИСИЈА:

пуковник ван. проф. др Милан Миљковић,
председник комисије

проф. др Божидар Форца,
члан комисије

пуковник проф. др Срђан Благојевић,
ментор и члан комисије

Достављено:

Актом:

- Наслову
- Архиви

Електронском разменом:

- Декан Војне академије,
- Наставно-научно веће ВА,
- Одсек за ПКис/реф. за студије 2. и 3. степена
- Катедра ДН,
- Катедра КиР,
- Већу за друштвено-хуманистичке науке ВА,

- пк др Милан Миљковић (Катедра стратегије ШНО),
 - др Божидар Форца (преко Катедре ДН),
 - пк др Срђан Благојевић (ИСИ).
-